

Sygn. akt V .2 Ka 115/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec

Sędziowie: SO Janusz Chmiel

SO Sławomir Klekocki (spr.)

Protokolant: Anna Mańka

w obecności Magdaleny Szymańskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2015 r.

sprawy skazanego: **J. Ś. /Ś./**,

syna Z. i K.,

ur. (...) w R.,

o wyrok łączny

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 15 grudnia 2014r. sygn. akt II K 562/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie 1 za podstawę wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności przyjmuje art. 85 kk i art. 86 § 1 kk;
- w punkcie 2 za podstawę wymierzonej kary łącznej ograniczenia wolności przyjmuje art. 91 § 2 kk;
- w punkcie 3 za podstawę zaliczenia skazanemu na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie 1 okresu odbywania kary przyjmuje art. 577 kpk;
- w punkcie 4 w zakresie stwierdzenia odrębnego wykonania wyroków przyjmuje art. 576 § 1 kpk;
- w punkcie 5 za podstawę umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego przyjmuje art. 572 kpk;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych oraz 23 % podatku VAT w kwocie 27,60 złotych (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy), łącznie kwotę 147,60 złotych (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt V. 2 Ka 115/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 15 grudnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt II K 562/14 Sąd Rejonowy w Raciborzu po rozpoznaniu sprawy J. Ś. skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 24 października 2011 roku, sygn. akt II K 420/11, za czyny z art. 280 § 1 kk, art. 275 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełnione w dniu 16 kwietnia 2011 roku, na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, karze grzywny w ilości 70 stawek dziennych po 10 złotych każda, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 15 listopada 2013 roku zarządzono do wykonania uprzednio zawieszoną karę pozbawienia wolności,

2. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 22 czerwca 2012 roku, sygn. akt II K 1200/11 za czyn z art. 207 § 1 kk popełniony w okresie od stycznia 2007 roku do 12 sierpnia 2011 roku na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz z art. 190 § 1 kk popełniony w dniu 12 sierpnia 2011 roku na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby wynoszący 5 lat, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 15 listopada 2013 roku zarządzono do wykonania uprzednio zawieszoną karę pozbawienia wolności,

3. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 18 kwietnia 2013 roku, sygn. akt II K 187/13 za czyn z art. 278 § 5, 1 i 3 kk popełniony w okresie od 15 listopada 2012 roku do 5 grudnia 2012 roku na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności przy zobowiązaniu do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 16 września 2013 roku zarządzono wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 60 dni,

4. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 05 czerwca 2013 roku, sygn. akt II K 385/13 za czyn z art. 278 § 1 i 5 kk popełniony w okresie od 05 grudnia 2012 roku do 28 lutego 2013 roku na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności przy zobowiązaniu do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 11 października 2013 roku zarządzono wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 90 dni, którą następnie odbył w całości w okresie od 01 kwietnia do 01 lipca 2014 roku,

5. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 15 października 2013 roku, sygn. akt 596/13 za czyn z art. 278 § 5 i 1 kk popełniony w okresie od 04 marca 2013 roku do 23 kwietnia 2013 roku na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, którą następnie odbył w okresie od 02 grudnia 2013 roku do 02 kwietnia 2014 roku,

podjął rozstrzygnięcie następującej treści:

na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, 87 kk, art. 89 § 1 kk, art. 569 § 1 kpk, art. 572 kpk, 573 § 1 kpk, art. 573 § 1 kpk, art. 576 § 1 kpk, art. 577 kpk, art. 624 § 1 kpk

I. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone na mocy wyroków Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 24 października 2011 roku, sygn. akt II K 420/11 oraz Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 22 czerwca 2012 roku, sygn. akt II K 1200/11 i orzekł wobec skazanego karę łączną 3 lat pozbawienia wolności,

II. połączył karę ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 18 kwietnia 2013 roku, sygn. akt II K 187/13 oraz karę ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 05 czerwca 2013 roku, sygn. akt II K 385/13 i orzekł wobec skazanego karę łączną 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym uznając kare za wykonaną w całości,

III. zaliczył skazanemu na poczet kary łącznej orzeczonej w pkt 1 okres od dnia 12 sierpnia 2011 roku do 12 sierpnia 2011 roku,

IV. wyroki oznaczone sygn. akt II K 420/11, II K 1200/11, II K 187/13, II K 385/13 w pozostałym zakresie pozostawił do odrębnego wykonania, umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym z wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 15 października 2013 roku, sygn. akt II K 596/13,

V. na podstawie § 14 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. S. kwotę 147,60 złotych, w tym VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej,

VI. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych i obciążył nimi Skarb Państwa.

Apelacje od w/w wyroku wywiódł obrońca skazanego zarzucając obrazę przepisów prawa procesowego mająca wpływ na treść orzeczenia, a to art. 424 kpk poprzez niezwykle lakoniczne i nie wyczerpujące wskazanie okoliczności mających skutkować orzeczeniem kary łącznej w wymiarze zbliżonym do pełnej kumulacji oraz rażącą niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie- przy zastosowaniu pełnej absorpcji- kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Raciborzu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy była niezasadna.

W myśl art. 85 kk., jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, Sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Zgodnie z art. 91§ 2 kk, jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 popełnia dwa lub więcej ciągów przestępstw określonych w § 1 lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału.

Uwzględniając powyższe zgodzić należy się z zaskarżonym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego, iż z wymienionych wyżej orzeczeń połączeniu wyrokiem łącznym podlegały orzeczenia szczegółowo wymienione w punktach I, II, III i IV części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku łącznego, czego apelujący nie kwestionował. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest również podstaw do kwestionowania wymiaru orzeczonej kary łącznej. Zgodnie z treścią art.86§1 kk. Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy.

W zakresie pierwszej grupy skazań Sąd mógł orzec karę łączną w granicach od 2 lat (zasada absorpcji) do 3 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności (zasada pełnej kumulacji), w zakresie drugiej grupy skazań- karę łączną w granicach od 6 miesięcy ograniczenia wolności do 10 miesięcy ograniczenia wolności.

Sąd Rejonowy w zakresie kary łącznej pozbawienia wolności orzekł 3 lata pozbawienia wolności stosując zasadę absorpcji uznając, iż tak wymierzona kara jest sprawiedliwa, adekwatna do społecznej szkodliwości popełnionych przez skazanego przestępstw oraz do sylwetki skazanego. Co się tyczy kary łącznej ograniczenia wolności, Sąd

Rejonowy wymierzył skazanemu karę łączną 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym uznając karę za wykonaną w całości. W ocenie Sądu tak wymierzona kara jest sprawiedliwa, adekwatna do społecznej szkodliwości czynu oraz sylwetki skazanego.

Z uwagi na fakt, że skarżący podniósł zarzut odnoszący się wyłącznie do wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności Sąd Okręgowy ustosunkował się do niego i stwierdził, co następuje.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że trafnie w odniesieniu do wymiaru kar łączonych Sąd Rejonowy kierował się oceną związków przedmiotowo- podmiotowych pomiędzy czynami, których dopuścił się skazany. Jeżeli chodzi o czyny pozostające w pierwszym z wymienionych zbiegów, sprawa dopuścił się czynów naruszających różne dobra prawne, m. in. przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, przeciwko wolności oraz przeciwko rodzinie i opiece. Czyny te zostały popełnione w okresie od stycznia 2007 roku do 12 sierpnia 12 kwietnia 2011 roku. Okoliczności te przemawiają za zastosowaniem zasady asperacji.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił argumentację Sądu I instancji w tym zakresie zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Za takim stanowiskiem przemawiała przede wszystkim niepoprawność skazanego, który wielokrotnie wkraczał na drogę przestępstwa (o czym przekonuje karta karna).

Odnosząc się do zarzutu apelacji stwierdzić należy, że orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, jest bowiem konsekwencją przesłanek jej wymiaru. Wymierzenie kary łącznej jest działaniem racjonalnym, polegającym na oznaczeniu kary odpowiedniej do stopnia związku przedmiotowo-podmiotowego między zbiegającymi się realnie przestępstwami (por. orzec. SA w K. z 5 lutego 2008 r. II AKa 8.08, KZS 2008/3/30). Co więcej „kara łączna jest swego rodzaju podsumowaniem działalności przestępczej sprawcy w okresie czasu objętym skazaniami. Ma likwidować swoistą konkurencję kar w postępowaniu wykonawczym wynikłą z kilkakrotnych skazań. Nie jest to sposób na premię dla sprawcy większej ilości przestępstw. Wymierzając karę łączną, stosuje się zwykle dyrektywy karania, a zwłaszcza słuszności i celowości, wyrażane przez związek przedmiotowo-podmiotowy między poszczególnymi przestępstwami. Na ogół nie ma powodu, by orzekać kary łączne w dolnych granicach, to jest w wysokości najsurowszej ze zbiegających się kar. Popełnienie więcej jak jednego przestępstwa powinno raczej skłaniać do odstępstwa od absorpcji kar, niż za nią przemawiać. Wymierzenie takiej kary prowadziło do premiowania sprawcy popełniającego nie jedno, a więcej przestępstw, zatem prowadziło do praktycznej bezkarności innych zachowań zabronionych.” (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 19 października 2007 r., II AKa 183/07, Prok. i Pr. 2008/4/17). Wbrew sugestii apelującego, instytucja wyroku łącznego nie może być zatem traktowana jako premia dla skazanego z tego tytułu, że skazany poprawnie zachowuje się w warunkach izolacji penitencjarnej.

Nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 424 kpk. W uznaniu Sądu, obrońca oskarżonego poczynił błędne założenie, iż każde uchybienie przepisom prawa procesowego może mieć wpływ na treść orzeczenia. Przepis art. 424 § 2 kpk dotyczy powinności, jaka spoczywa na sędzi, a mianowicie wyjaśnienia w pisemnym uzasadnieniu okoliczności, jakie miał Sąd przy wymiarze kary. Zwrócić jednak wypada uwagę, że uzasadnienie wyroku, jakkolwiek stanowi dokument sprawozdawczy z tych wszystkich kwestii, które były przedmiotem narady nad wyrokiem, jest jednak dokumentem sporządzanym już po jego ogłoszeniu. Zatem, nawet w sytuacji, gdy Sąd uchybi wymienionemu przepisowi, uchybienie to nie może mieć żadnego wpływu na treść orzeczenia. Sąd Rejonowy prawidłowo oceniając stopień społecznej szkodliwości popełnionych czynów oraz dotychczasowej postawy skazanego słusznie uznał, że wymierzona kara łączna 3 lat pozbawienia wolności jest w pełni uzasadniona i sąd odwoławczy ten pogląd aprobuje. Z tych powodów zgłoszony zarzut nie mógł zostać uwzględniony.

Niezależnie od tego, że apelacja obrońcy skazanego była nieuzasadniona, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w sposób wskazany w pkt I części dyspozytywnej swojego orzeczenia. W punkcie 1 za podstawę wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności Sąd przyjął art. 85 kk o art. 86 § 1 kk. W punkcie 2 za podstawę wymierzonej kary łącznej ograniczenia wolności przyjął art. 91 § 2 kk z uwagi na fakt, że łączeniu podlegały przestępstwa popełnione w ciągu

przestępstw z innym przestępstwem. W punkcie 3 orzeczenia za podstawę zaliczenia skazanemu na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie 1 okresu odbywania kary przyjął art. 577 kpk, w punkcie 4 w zakresie stwierdzenia odrębnego wykonania wyroków przyjął art. 576 § 1 kpk, a w punkcie 5 za podstawę umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego przyjął art. 572 kpk.

Ponieważ oskarżony korzystał z pomocy obrońcy ustanowionego z urzędu na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze oraz § 2 ust. 3 i § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) Sąd zasądził na rzecz adw. A. S. kwotę 147,60 zł obejmującą należy podatek VAT, tytułem nieopłaconej obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym. Z uwagi na sytuację majątkową J. Ś. skazany został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.